

INDRETS DEL RECORD.

LLUÍS MARIA XIRINACS

Les seves ensenyances i la seva lluita perduraran.

Pla de Can Pegot. Ogassa.

Diada dels Països Catalans, Sant Joan 2011.

*Nit de foc, de nou solstici,
terra i cel apleguen cants,
si la flama diu països
cada estel diu catalans!*

Josep Espunyes

MISSATGE DE LA FLAMA DEL CANIGÓ:

*Del bosc del Canigó són los fallaires
que dansen, fent coetejar pels aires
ses trenta enceses falles com trenta serps de foc...*

Així cantava Verdaguer en el gran poema Canigó, publicat ara fa justament 125 anys. Llavors només eren trenta els fallaires del Canigó. L'aire fresc de la Renaixença revifava el foc esmorteït de la nació catalana, que tres segles de domini imperial espanyol i francès no havien pogut apagar. No és casualitat que el poeta encengui la foguera literària dels Pirineus. Verdaguer sap que aquestes muntanyes constitueixen l'origen vital i polític de Catalunya. De les valls pirinenques prové l'aigua dels rius i de les fonts que donen vida al Principat i a la Catalunya Nord. I també la formació de la Catalunya medieval, origen de la nació catalana.

El Canigó és la muntanya sagrada dels catalans. Pels seus boscos i estanys i viuen les encantades, antigues divinitats fecundants de l'aigua, i al cim hi ha un drac enorme que vola i treu flamarades pels queixals. Així ens ho confirma el rei Pere el Gran, que va pujar tot sol al cim del Canigó. Conta la crònica medieval que el rei va contemplar una estona el drac volador i que després va tirar avall la mar de satisfet i que contava la gesta arreu dels seus dominis. El rei sabia que el foc del drac i l'aigua de les encantades eren elements vitals per a la pervivència dels Països Catalans.

Avui som milers els catalans que tornem a la muntanya sagrada dels nostres orígens a la recerca del foc. Hi puguem per Sant Joan, la nit en què les virtuts fecundants de l'aigua i el poder vivificador del foc conflueixen màgicament. Davallem de la muntanya amb la torxa encesa i repartim el foc per pobles i ciutats en totes les direccions. Arribem ben lluny, fins on sentim la paraula "foc", que ens ressona a les orelles, contundent i calenta, com l'alenada del drac Canigó.

Aixequem ben alta la torxa, orgullosos però a la vegada amatents als perills. Així ens ho advertia l'altre gran poeta, Joan Maragall, mort ara fa justament cent anys: "Vigila esperit, vigila. No perdís mai el teu nord". El nostre nord és el Canigó, d'allà baixem un any més amb la flama encesa que reivindica el nostre dret de decidir com a poble lliure. La flama encesa contra els vents que bufen de totes bandes. Contra el vent del nord, que bufa apel·lant el prestigi d'una suposada llengua universal. Contra el vent del sud,

enguany personificat en un polític elegant, vestit amb trajes regalats, que apaga les torxes dels repetidors de televisió. Contra el vent de ponent, el més endèmic i maligne dels que bufen contra el nostre poble. Si l'hem resistit al llarg dels segles, quan bufava des de les casernes militars, també el resistirem ara que bufa des de búnquers mediàtics, polítics i constitucionals. Endavant les atxes, companys fallaires! Com més fort bufin els vents, més s'abrandaran les nostres flames!

Pep Coll, escriptor. Primavera de 2011.

MOLT LLUNY D'AQUÍ

Sé una ciutat, molt lluny d'aquí, dolça i secreta,
on els anys d'alegria són breus com una nit;
on el sol és feliç, el vent és un poeta,
i la boira és fidel com el meu esperit.

L'Orient hi deixà la seva sang de roses,
la mitja lluna càlida del seu minvant etern
i, enllà d'un gran silenci de persianes closes,
un riu profund que corre per una nit d'hivern.

Als seus vells carrerons, plens de fervor, arriba
jo no sé de quins segles un gris d'amor i encens;
el so de les campanes hi té una ànima viva
i el seu batec és lliure com el del cor dels nens.

Allí, més bells encara que els parcs en primavera,
els camps humils i alegres s'obren al capaltard;
en el seu gran repòs l'ànima es fa lleugera
com enmig de la vasta paciència del mar.

Res no crida el meu cor amb més tendresa, ara,
que aquells camins fondals de xops i de canyars.
El seu record fa un ròssec de recança al meu pas;
torna a la meva espatlla la mà greu del meu pare.

Màrius Torres – 12 de juny de 1939

Víctor Torres i Perenya, polític d'ERC, germà estimat del poeta, ha traspassat el 19 de juny del 2011, a 96 anys. En recordança.